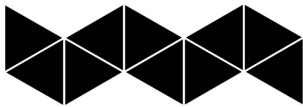

Žalčio takas

Medžių lajų tako Anykščiuose architektūrinės idėjos konkursas

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

TAKO IDĖJA

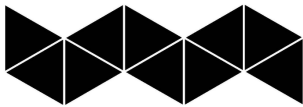
„Miškan, būdavo, eini - tai net akį veria;
Vat teip linksmina dūšią, ažu širdies tveria,
Kad net, širdžiai apsalus, ne kartą dūmojai:
Ar miške aš čia stoviu, ar danguj, ar rojuj?!

A. Baranauskas, „Anykščių šilelis“, 1858 m.

Iš ten, kur gyvena mitais ir sakmėmis apipintos antgamtinės būtybės, – pora valandų kelio į šiaurę nuo Vilniaus miesto, – tai siaurų ir vingiuotų kelių, tankių ir sodrių spalvų girių (gal kiek ir bauginančių savo grožiu) krašto vilionė. Čia atrodo, kad išorinis pasaulis dingsta anapus supančios gamtos, izoliuotas Šventosios upės, žaliuojančios pievos ir kalvų ramybės. Žvelgdama nuo žemės aukštyje į medžių viršūnes Anykščių šilelio miške, pasijuntu atsidūrusi tarsi pasakoje, kuri, atrodo, yra net tikresnė už tikrovę. Ne- tai ir yra tikrovė! Aš čia jaučiu, matau, girdžiu geriau. Jaučiuosi naujai atgimusi, tarsi išsinėrusi iš savo senos odos ir atsinaujunusi.

Kelionės pažintiniu taku pradžia - informacinis centras, iš kurio pandusais pakylama iki tako. Centro planinė struktūra išdėstyta lygiakraščiam trikampyje, kuris simbolizuoja geltonus trikampius esančius ant žalčio galvos. Tai branduolys, nuo kurio prasideda kelionė aukštyje, kur prieš akis, tarsi žaltys, ir vingiuoja medžių lajų takas. Išnyra jis iš laukymės ir tęsiasi iki apžvalgos bokšto, tarsi atkartodamas žalčio šliaužimo judesius. Čia kiekvienas gali sustabdyti akimirką ir susipažinti su unikalia gamta, ją tyrinėti. Tako apdaila- medinės lentutės su tarpais, leidžia stebėti ne tik kas dedasi medžių lajų lygyje, bet ir kas vyksta apačioje.

Varginantis kopimas į apžvalgos bokštą atsiperka su kaupu - prieš mano akis atsiveria įspūdinga Anykščių šilelio panorama. Gniaužia kvapą – iš čia viskas atrodo dar ypatingiau. Keistas jausmas. Prieš akis regiu Anykščių šilę lyg iš paukščio skrydžio. Gal man auga sparnai?

Tiek informacinį centrą, tiek medžių lajų taką ir apžvalgos bokštą, apjungia pasikartojantys lygiakraščiai trikampiai planiniame išdėstyme ir fasaduose, o medinė apdaila, tarsi apgaubusi migla, suteikia lengvumo, kybojimo ore jausmą.

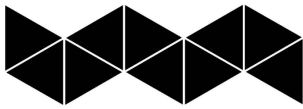
Čia, nepaisant laiko tėkmės ir istorijos dulkių, žmonių tikėjimas dievybėmis ir atgamtinėmis būtybėmis ne tik kad neišblėso, bet gal net sustiprėjo. Nejučiomis imu tikėti stebuklinga Žalčio galia, o sako, jog pasakomis tiki tik vaikai. O gal Žalčio takas, vieta, kurioje net suaugę gali pasijusti kaip vaikai. Dėl visa ko pačiupinėju pečius. O kas jeigu Leonardo da Vinčio svajonė išrasti skraidymo aparatą išsipildė čia ir dabar? O kas, jei terereikėjo tik šio tako, kad žmonėms užaugtų sparnai? Ne taip ir svarbu - jei ir neišaugo, vis tiek jaučiuosi naujai atgimusi, tarsi išsinėrusi iš savo senos odos ir atsinaujunusi. Kaip žaltys.

TAKO KONSTRUKCIJOS

Takas, vingiuojantysi tarsi žaltys, driekiasi nuo informacinio centro iki bokšto. Pagrindinė laikanti konstrukcija susideda iš 30cm diametro medžių kamienų-kolonų ir metalinių cinkuoto plieno dvitėjinių sijų, į kurias remiasi šalutinės metalinės dvitėjinės sijos su įtemptomis standumo diafragmomis. Kolonos taip pat parpusavyje sutvirtintos standumo diafragmomis, kurios užtikrina stabulumą. Ant šalutinių sijų tvirtinamas medinis balkis ant kurio montuojamas medinis lentų paklotas. Kas 2 metrai išdėstyti metaliniai tuščiaviduriai kvadratinio profilio rėmai, prie kurių tvirtinasi medžio apdaila. Pirmajame etape planuojamas tako ilgis yra 250 metrų, kurio aukštis svyruoja nuo 2,1m iki 15m aukščio. Medžių lajų taku judėjimas bokšto link yra pandusais, todėl gamtos vaizdais gali grožėtis ir žmonės su negalia, jei juo lydi lydintis asmuo.

BOKŠTO KONSTRUKCIJOS

Bokšto laikanti konstrukcija- klijuoto medžio karkasas, sutvirtintas metalinėmis standumo diafragmomis. Ant laikančios konstrukcijos atremti balkiai, ant kurių montuojamas medinis grindų paklotas. Apžvalgos bokšto karkasas susideda iš

lygiakraščių trikampio formos rėmų, sujungtų tarpusavyje metalinėmis jungtimis. Fasadų apdaila- medinė šuoliuotė- tvirtinama iš vidinės karkaso pusės. Apžvalgos aikštelės orientuotos skirtingomis kryptimis ir skirtinguose aukščiuose (aikštelės išsidėsčiusios kas 4 metrus, aukščiausia- 36 metrų aukštyje) todėl yra galimybė Anykščių šilėlių apžvelgti iš įvairių pasaulio kryptų ir skirtingų aukščių. Į bokštą patenkama tik iš tako. Žmonės pakilti bokštu gali tik su pagelbėjančiais žmonėmis- atskirų pandusų ar liftų nėra, tačiau tokia galimybė numatoma.

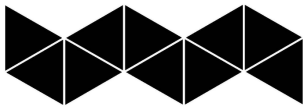
INFOCENTRO KONSTRUKCIJOS

Kelionės pažintiniu taku pradžia- informacinis centras, iš kurio vidinio kiemo pandusais pakylama iki tako. Pagrindinė pastato laikanti konstrukcija yra metalinės kolonos. Stogo konstruktyvas- monolitinė gelžbetoninė perdanga. Stogas yra eksploatuojamas, pakilimai formuojami pandusais.

Architektūrinė planinė struktūra yra labai paprasta: didelė fojė su kasomis ir administracinėmis patalpomis sungiasi su kavine (šiltuoju metų laiku yra galimybė atidaryti lauko kavinę). Suprojektuotas atskiras privažiavimas aptarnaujančiam virtuvės personalui. Įrengtos ūkinės patalpos, šalia- sanitariniai mazgai. Suprojektuota klasė, kurioje vyksta paskaitos apie Anykščių šilėlių. Smalsiems lankytojams siūloma apžiūrėti erdvę ekspozicijų salę.

Informaciniam centrui jaukumo suteikia natūralus apšvietimas, sklindantis pro stiklinius fasadus. Nuo peršildymo šiltuoju metų laiku apsaugo medžio ažuras, kuris pasiratoja medžių lajų tako ir apžvalgos bokšto apdailoje.

Pastatas suprojektuotas atsižvelgiant į reikalavimus žmonėms su negalia- pandusai 8%.

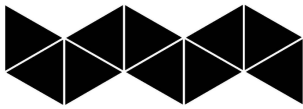
PROJEKTO SAMATA

Kiekių ir kainų žiniaraštis		
LAJŲ TAKAS(PIRMAS ETAPAS 250m)		
Pavadinimas	Kiekis	Kaina, LT
Medinė apdaila	95.0 m ³	47 500
Medinis konstruktyvas	300.0 m ³	255 000
Metalinis konstruktyvas	80 t	232 000
Sujungimo detalės	-	2 500

Skaičiuojamoji statybos kaina kai 1 tiesinio metro kaina 5000 Lt: **1 250 000 Lt**

Kiekių ir kainų žiniaraštis		
BOKŠTAS		
Pavadinimas	Kiekis	Kaina, LT
Medinė apdaila	46.95 m ³	23475
Medinis konstruktyvas	46.91 m ³	23 455
Metalinis konstruktyvas	1.06 t	3180
Laiptai	9 pakopos	96 000
Sujungimo detalės	-	2 500

Skaičiuojamoji statybos kaina **870 000 Lt**

Kiekių ir kainų žiniaraštis		
INFOCENTRAS (PIRMAS ETAPAS 250m)		
Rodiklis	Kiekis	Kaina, LT
Plotas	560.00 m ²	-
Tūris	1680.00 m ³	-

Skaičiuojamoji statybos kaina kai 1 kvadratinio metro kaina 3200Lt + lauko inžineriniai tinklai 400 000Lt. Viso: **2 192 000 Lt**

Visa projekto kaina: 4 312 000 Lt